

Kvalitetsprogram for NTNUs campusutvikling 2016 – 2030 og lokalisering av NTNU Campus i Trondheim:

Høringssvar fra Instituttet for sosiologi og statsvitenskap

Institutt for sosiologi og statsvitenskap (ISS) mener de at de seks kvalitetsprinsippene «Samlende», «Urban», «Nettverk av knutepunkter», «Effektiv», «Bærekraftig» og «Levende laboratorium» kan være gode utgangspunkt for campuslokalisering,

Instituttet er imidlertid delt når det gjelder vurderinger av campus-alternativene. Instituttleder og en stor del av instituttet er enige med SU-fakultets vekt på en framtidig samlet campus, som løses best ved å velge alternativ Vest – Elgeseter. Dette tilfredsstillende to krav: korte avstander mellom fakultetene slik at studenter kan kombinere emner fra flere fakulteter og nærhet til Økonomifakultetet som vi ser som vår viktigste framtidige samarbeidspartner.

Imidlertid er det også mange ved ISS som ikke deler dette synet, men som følger Aksel Tjoras vurderinger som peker i retning av en lokalisering av SU-fakultetet på Kalvskinnet. Som instituttleder mener jeg det er viktig at dette også vurderes slik at den endelige beslutningen blir mest mulig opplyst. Derfor vedlegger jeg også høringssvaret fra dette miljøet ved ISS.

Kristen Ringdal
instituttleder

På et overordnet nivå har ISS seks hovedpunkter for framtidig lokalisering av Dragvollmiljøene

- ISS er et medium stort institutt, med stor bredde i forsknings- og undervisningsområder. For en hensiktsmessig flytting, må dette skje til gode fysiske omgivelser for å fortsatt utvikle et samlokalisert fagmiljø på tvers av vitenskapelige og administrativt ansatte, men hvor våre egne studenter integreres tettere med instituttet.
- ISS jobber med studier av mennesker og samfunn, og det vil være en styrke å være plassert i nærhet til mennesker og samfunn som helhet. Nåværende campus (både Dragvoll og Gløshaugen) kapsler inn universitetet og er ikke i samspill med resten av Trondheim som levende laboratorier. Dette skaper en uheldig barriere for aktualisering av instituttets forskning og undervisning.
- ISS ser det hensiktsmessig å flytte fra Dragvoll så snart som mulig, og vil anbefale at Dragvollmiljøene leier seg inn i tilgjengelige arealer i midtbyen/Kalvskinnet. På denne måten vil campusutviklingen skape muligheter for de ulike miljøene å forme egnede lokaliteter gjennom større selvstyring og erfaringsutvikling. Dragvollcampuset har manglet fleksibilitet. Større muligheter for miljøene å utforske innovative læringsarenaer gjennom økt fleksibilitet og brukerstyring må være et mål med flyttingen.
- For ISS er det naturlig at kriteriet "samlende" forstås på institutt og fakultetsnivå, så vel som på NTNU-nivå. Det er innenfor instituttene arbeidet ved NTNU gjøres. Et HF/SV-miljø på Kalvskinnet vil i tillegg videreføre et samlende fagområdemiljø. Ikke minst er det viktig for samlokalisere lærerutdanning og SVTs disiplin-fag, som nå blir et samlet fakultet.
- Det er en utfordring for Dragvollfagene at de nedprioriteres og usynliggjøres innenfor NTNU. En sentral plassering og en disiplinmessig tydelighet vil kunne dempe den skjeve allmenne forestilling om NTNU som et nytt navn på NTH dessuten løfte statusen til Dragvollfagene, og dermed for hele NTNU.
- Instituttets studenter er aktive innenfor samfunnsliv, politikk og frivillig arbeid. Å tilrettelegge for slik aktivitet i tilknytning til campus vil skape spennende muligheter for innovativt og framtidsrettet (sosialt) entreprenørskap i møte med privat og offentlig virksomhet. Dette vil være en viktig jobbutviklingsarena for våre studenter i framtiden (jf. Juul & Frost, 2007:110).

Instituttets krav til fysisk utforming.

- ISS ønsker *faste cellekontorer* for vitenskapelige ansatte. ISS sin forskning, undervisning og veiledning er mangfoldig og sammensatt, og ikke minst er behovet for faglig kontemplasjon avgjørende for god faglig produksjon. Nærhet til egne bøker er dessuten en forutsetning for arbeidet som gjøres ved instituttet.
- ISS ønsker å utvikle slike kontorer i forbindelse med *myldrearealer* som er åpne både for studenter og ansatte, og som vil kunne støtte opp om større faglig utvikling på alle nivåer.
- ISS sin undervisning er preget av en mer deltakende studentaktiviteter og derfor er læringsarenaer i varierte størrelser nødvendig. Ved at instituttet disponerer egne læringsarenaer vil det gjøre det lettere å bygge miljø internt og skape fagidentitet blant studentene.

- ISS har et begrenset antall kurs som krever store forelesningssaler. Store forelesninger kan derfor skje i store felles fasiliteter hvor som helst på campus, eventuelt i sambruk med for eksempel Prinsen kino.
- ISS har svært aktive medarbeidere innen allmenn formidling og er opptatt av å bygge tette relasjoner mellom forskning, studenters læringsaktiviteter og samfunnet ellers. Å utvikle offentlig tilgjengelige debattarenaer som del av campus blir derfor viktig.

Faglige begrunnelser

Flere av våre ansatte (Schiefløe, Brandth, Tjora) og stipendiater (Henriksen, Grønning, Skaar, Levang) forsker og har forsket på byliv og forhold knyttet til hvordan sosiale og fysiske miljøer samspiller i en årrekke. De har rettmessig reagert på det faglige grunnlaget for NTNU sin rapport om campus, som holder svært lav faglig kvalitet og er ikke særlig metodisk etterrettelig.

Påstanden om at kontakter oppstår ved fysisk nærhet alene har ingen støtte i relevant kunnskap og forskning. Derimot vet vi at fysisk nærhet har betydning for miljøer som allerede har andre fellestrekk, for eksempel faglige (Henriksen, 2009; Henriksen & Tjora, 2014; Tjora, Henriksen, Fjærli & Grønning, 2012) og at slike overlapping mellom det fysiske og faginteresse vil øke muligheten for inkludering. Her er det for eksempel avgjørende at man utvikler campus for å redusere ensomhet, som er et stort problem blant studenter. Et mindre fremmedgjørende miljø, med mindre enheter, vil kunne redusere denne isolasjonen som mange studenter opplever. Et enhetlig HF/SVT-miljø vil med andre ord begrense ensomhet.

Som påpekt av campusekspertene (Juil & Frost, 2007:60, Caldenby, 2007), er det gjengs i dagens campusutvikling at man tenker i retning av ”kunnskapsbyer” (”vidensbyer”) som kjennetegnes av at byen ikke er funksjonsmessig oppdelt, men består av nettverk og ”blandingsprodukter”, hvor fasiliteter og funksjoner smelter sammen i nye hybride former. Forfatterne poengterer etter studier av mange ulike campus i Europa og USA at de gode kunnskapsbyene utvikles ved ”utvekslingspunkter” mellom by og universitet som både ligger innenfor campus og by. Dermed unngår man de ”monofunksjonelle undervisningsmaskiner” (s. 106) som både Gløshaugen og Dragvoll er å oppfatte som i dag, og som bidrar til å sementere undervisningsopplegg og begrense liv på campus.

Ved å utvikle en større sammenheng mellom by og campus (noe bare Kalvskinnet-modellen skaper) vil man kunne skape det Juil og Frost betrakter som et omdreiningspunkt for kunnskap som både tilgodeser faglige og sosiale behov, med både formelle og uformelle fellesskap. Ved at grensen mellom by og campus åpnes opp, skapes et større mangfold, større valgmuligheter (urbanitet, i følge Schiefløe, 1985) og en betydelig fleksibilitet for endringer innen NTNUs aktivitet i framtiden.

Vi konkluderer derfor med at en videreutvikling av Kalvskinnet-campus, med samlokalisert lærerutdanning, HF- og tidligere SVT-disiplinmiljøer vil være det beste alternativet for NTNU.

Referanser

Caldenby, C. (2007). Universitetet och staden - Två traditioner. In H. Juil & F. Frost (Eds.), *Fremtidens campusområder: Fra “den akademiske landsby” til urban universitetshub* (pp. 126-130). København: Universitets- og Bygningsstyrelsen.

- Henriksen, I. M. (2009). *"Bygda i byen": En kvalitativ studie om bomiljø i Ilsvikøra*. (Masteroppgave), NTNU, Trondheim.
- Henriksen, I. M., & Tjora, A. (2014). Interaction Pretext: Experiences of Community in the Urban Neighbourhood. *Urban Studies*, 51(10), 2111-2124.
- Juul, H., & Frost, F. (2007). *Fremtidens campusområder: Fra "den akademiske landsby" til urban universitetshub*. København: Universitets- og Bygningsstyrelsen.
- Schiefloe, P. M. (1985). *Nærmiljø i bysamfunn*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Tjora, A., Henriksen, I. M., Fjærli, T., & Grønning, I. (2012). *Sammen i byen. En sosiologisk analyse av urbane naboskap, nærmiljø og boligens betydning*. Trondheim: Tapir akademisk.